

VD har ordet

Hej kollegor i branschen,

Vi på Polygon och AK-konsult vill med detta nyhetsbrev lyfta fram goda exempel på hur man med en effektiv hantering av vattenskador, fukt- och miljöproblem i byggnader kan spara stora kostnader. Därför har vi tittat lite extra noggrant på ett par av de uppdrag vi jobbat med under det gångna året. Trots att en enskild vattenskada inte innebär några astronomiska kostnader för försäkrings- och fastighetsbolag så är de dessvärre ganska vanliga. Totalt sett visar våra beräkningar att branschen kan spara ca 500 miljoner årligen och även radikalt minska miljöbelastningen med en smartare vattenskadehantering.

Att höja ribban för fukt och miljö är något som kommit i fokus i samband med att det pågår flera stora sjukhusprojekt i Stockholmsområdet. Även här handlar det om besparingar i flera dimensioner - både när det gäller byggnadsskador och när det handlar om produktivitet för den verksamhet som ska vara i lokalerna.

Polygon och AK-konsult vill som det ledande fuktföretaget dela med sig av sina kunskaper till branschen och under det gångna året skedde det bland annat genom deltagande på Fuktcentrums informationsdagar.

Värt att nämna är att vi under hösten breddat vårt erbjudande till den viktiga Stockholmsmarknaden genom förvärvet av Refix Skadesanering AB. Vi kan därmed erbjuda sanering med efterföljande återställning och på så sätt hjälpa våra kunder med mera av ett helhetsåtagande.

Som bonus så här i juletid har vi även tagit fram en artikel om äkta hussvamp - en märklig företeelse som kan drabba trähus. Att hantera denna typ av svampangrepp är ytterligare ett område där vi kan hjälpa våra kunder, vilket visar på bredden i vårt erbjudande.

Mycket nöje med nyhetsbrevet!

God Jul och Gott Nytt År!

Thomas Perman

VD Polygon Sverige AB och AK-Konsult
Indoor Air AB

Snabb hantering av vattenskador sparar miljö och pengar

Oavsett om det handlar om en liten läcka eller en stor översvämning är våra kvalificerade tekniker snabbt på plats vid en vattenskada. Ju snabbare Polygon och AK-konsult anlitas, desto bättre! Vi tar kontroll över skadan och kan minimera behovet av rivning, samtidigt som du bidrar till att minska de negativa effekterna på miljön.

Dygnet-runt-jour med direkt utryckning

En regnig kväll i oktober får en rörmokare ett akut ärende till ett höghus i den värmländska bruksorten Grums. I en hall på våning 3 har en tvättmaskin kopplats in där det varken finns golvbrunn eller tätskikt. Kopplingen hade spruckit och hjälp behövdes för att stänga av vattenflödet. Efter att läckan hanterats kontakter rörmokaren Polygon och AK-konsults fukttekniker Ludvig Björk i Karlstad. Klockan 23, endast 90 minuter efter att skadan inträffat, anländer vår fuktexpert till den skadedrabbade lägenheten. Utrustad med våtsug och flertalet avfuktare är han redo att ta sig an skadan och rädda det som räddas kan.

Minimera rivning med snabb åtgärd

“Vi börjar alltid med att få en överblick över situationen och avgöra vilka ytor som kan avfuktas respektive måste rivas”, förklarar Ludvig. “Vi beräknar hur kortast torktid uppnås och hur vi kan behålla mesta möjliga av den ursprungliga konstruktionen”, fortsätter han.

“I detta fall revs laminatgolvet i hallen ut för att frilägga betongen och en avfuktare ställdes in för att torka ytan. För att kunna montera rör som blåser torrluft in i väggen mot badrummet, demonterades golvlistor och hål borrades i de till badrummet angränsande gipsväggarna”, berättar Ludvig. “Som tur var hade de två underliggande våningarna drabbats lindrigt. Vatten hade runnit längs med och i den isolerade ytterväggen i två sovrum. Bedömningen gjordes att dessa ytterväggar var tvungna att öppnas upp för vidare kontroll. För att klimathålla rummen till dess rivning skulle påbörjas placerades två avfuktare ut”.

Omedelbar torkinsats sparar miljö och pengar

“Denna typ av utryckning och åtgärder är vanligt förekommande för Polygons tekniker”, menar Ludvig. “Det viktigaste vid vattenskador är att så snart som möjligt efter skadetillfället få till en torkinsats. Får vi ta oss an de drabbade ytorna inom kort tid efter att skadan inträffat finns många fördelar med torkning istället för rivning - både gällande miljö, plånbok och tid”, säger han.

“Då produktion av byggmaterial genererar mycket koldioxid

blir det en miljövinst eftersom mindre efterfrågan på nytt byggmaterial medför lägre CO2-utsläpp. Det innebär även en besparing då mindre rivningsarbete ger en lägre kostnad för byggmaterial och därmed även lägre kostnad för återuppbyggnad”, förklarar Ludvig. “Dessutom kan torkning istället för rivning innebära en tidsvinst för den drabbade då vi ofta hittar smarta lösningar så att hela eller delar av lokalerna kan fortsätta att användas under torkperioden.”

Polygon och AK-konsults snabba tillgång och effektiva torkning av konstruktionen förhindrade att badrummets och hallens väggar behövde rivas och återuppbyggas. Vi sparade pengar åt både försäkringsbolag och bostadsrättsförening samt förhindrade onödiga miljöutsläpp.

Vill du veta mer? Kontakta Thomas Perman

Beror vattenskadan på avloppsvatten (till skillnad från färskvatten) är våra möjligheter mer begränsade, då vattnet innehåller bakterier. Därför måste man ofta riva oavsett hur snabbt vi än är på plats.

Besparingsmöjligheter per år i försäkringsbranschen

Genom att torka de delar av konstruktionen som gick att rädda, och därmed minimera behovet av rivning och återställning, sparades i artikeln skada 22.000 kr ex moms. I Sverige sker ca 20.000 utströmningsskador årligen och här finns stora möjligheter att rädda värden. Detta innebär en hisnande besparingspotential för försäkringsbranschen på 400-500 Mkr per år.

Äkta hussvamp - trähusens värsta fiende

Det känns nästan övernaturligt när man tittar på bilder av hur äkta hussvamp, *Serpula lacrymans*, angriper och växer. Det är en svampväxt som under för den rätt förutsättningar - värme, fuktig luft och tillgång till näring - bokstavligen kan "äta upp" hela hus. Polygon och AK-konsults Fredrik Mejstedt, även kallad Mr Hussvamp på grund av hans över 20 år långa erfarenheter i ämnet, berättar vad vi kan göra för att bekämpa svampen och rädda värden.

Varför ett angrepp av äkta hussvamp?

Ofta upptäcks hussvampsangrepp i slutet av sommaren. Anledningen är enkel; det varma och fuktiga klimatet är idealiskt för svampens tillväxt. Är det +20°C och över 24% fuktkvot i virket kan svampen växa så fort som 6 mm per dygn, men tillväxt sker dock året om.

"Generellt är hus med kryppgrund byggda före 60-talet högt representerade när det gäller hussvamp", berättar Fredrik Mejstedt, Distriktschef Närke hos Polygon och AK-konsult. "Det beror på att man efter 60-talet inte använt sig av så hög kalkhalt i murbruket", fortsätter han. "Hussvamp lever av träbaserat material (cellulosa) och bildar sur oxalsyra i processen. Svampen måste därför äta kalk för att neutralisera syran och överleva", förklarar Fredrik. "Det är en anledning till att svampen brukar finnas kring kalkrika murstockar och socklar".

När en skada väl upptäcks har den vuxit länge, troligen i flera år. Då hussvamp bryter ner trä och annat organiskt material påverkas materialets hållfasthet. Om bärande konstruktionsdelar angrips riskerar huset att falla ihop.

Kännetecknen för hussvamp kan vara att golvet sviktar rejält alternativt att brunt pulver liknande kanel eller rost (svampsporer) syns. Då dessa yttrar sig finns det garanterat även mögel och andra rötsvampar kring skadan.

Den mest aggressiva rötsvampen

"En stor skillnad mellan äkta hussvamp och andra rötsvampar är att den via sitt långa rotsystem kan leta sig hela 20 meter bort från angreppet i jakten på vatten och mat (upplöst kalk och trä)", påpekar Fredrik. "På så sätt kan den även krypa över glas, plåt och plast för att överleva. Andra rötsvampars tillväxt avstannar då de möter material de inte kan ta näring från", upplyser han.

Det finns en art även kallad "Lilla hussvampen" som nästan är lika elak som den "Äkta". Den är dock inte lika livskraftig och har därför svårare att växa. Om du angripits av äkta hussvamp eller den "Lilla" kan inte avgöras med blotta ögat utan labbtester krävs.

Labbtester begärs även då försäkringsbolagen önskar att angrepp åldersbestäms. De får på så sätt veta ifall skadan bör ersättas eller ej beroende på det tidsspann som inbegrips i deras försäkringar.

Hur kan vi rädda värden och sanera angrepp?

Ju tidigare man tar sig an problemet, desto mer yta kan bibehållas. Därför är det viktigt att kontakta Polygon och AK-konsult så snart misstanke om angrepp finns.

ARTIKELN FORTSÄTTER PÅ NÄSTA SIDA →

← FORTSÄTTNING FRÅN FÖREGÅENDE SIDA

“Praxis är att först riva angripet material plus en meter från synliga angrepp. En noggrann rivning av angripet område är viktig och det moment som kan vara mest tidskrävande i saneringsprocessen”, förklarar Fredrik. “Det angränsande materialet besprutas sedan med ett så miljövänligt bekämpningsmedel som möjligt.”

“Nästa steg är värmebehandling då svampen dör vid 55 grader celsius”, berättar Fredrik. “Om ett fundament som exempelvis en murstock bilats bort, sprayas området och ytan får torka. Därefter gjuts en ny yta som fylls med flytande betong”, förklarar han. “Eftersom svampen växer i hålrummen i betong och tegel placeras värmemattor ut på dessa material. Trä kan inte behandlas med värme pga brandrisken. I stället tas angripet trämaterial omsorgsfullt bort och går inte det gäller besprutning”, uppger Fredrik.

Beroende på angreppets utbredning krävs nästan alltid rivning, sanering och återuppbyggnad. Processen tar ofta mer än tre månader.

Förhindra ytterligare angrepp

Då en skada är korrigerad måste förebyggande åtgärder företas, såsom att installera en krypgrundsavfuktare för att bibehålla torr luft och slippa nya fuktrelaterade skador. Polygon och AK-konsult hjälper dig att förhindra nya angrepp.

Vill du veta mer? Kontakta Fredrik Mejstedt

Ta hand om din byggnad eller byggarbetsplats i vinter

Bygge: Innan helgerna gör ni fuktronder så att inte vattenslangar fryser sönder eller tinar på olämplig plats.

Fastighetsförvaltning: Det är klokt att hålla takbrunnarna rena för att undvika frysskador.

Husägare: Ta en extra titt på vinden när det är kallt ute. Fungerar ventilationen inne i huset dåligt kan det uppstå frysskador, mögel eller röta i yttertaket.

Är du osäker? Hör av dig till Polygon och AK-konsult på 020-235 235 så hjälper vi dig!

AK-konsult intar scenen på Fuktcentrum

Fuktcentrum vid Lunds Tekniska Högskola driver tillämpad fuktforskning i syfte att stärka forskning, utveckling och utbildning rörande fuktrelaterade frågor inom byggbranschen. Under deras Informationsdag och ERFA-dag för diplomerade fuksakkunniga den 28-29 november bidrog AK-konsult med 4 av 13 spännande föredrag.

“Det är otroligt roligt att AK-konsult kan bidra med så mycket ny information på fuktbranschens stora mötesplats”, säger Anders Joelsson, affärsenhetschef Konsult hos Polygon och AK-konsult. “Att få möjligheten att dela med oss av våra rön och erfarenheter är en viktig del i vår syn på hur branschen ska utvecklas. Vi är övertygade om att vi behöver dela med oss av kunskap och bjuda på information för att på allvar kunna påverka och få ett mer fuksäkert och därmed hållbart byggande”, menar han.

I år var temat för Fuktcentrums ERFA-dag “Erfarenhet av torkmiljön under produktion”. Temat för Informationsdagen var “Fuksäkerhet idag - praktiska exempel och tillämpningar”. AK-konsult bidrog med flera viktiga och tonsättande föredrag under de två dagarna:

Erfarenhet av torkmiljön under produktion ur en konsults perspektiv - Kent Bergström, Utvecklingsansvarig för torkteknik

Det blir allt viktigare att ändra synen på byggklimat för att kunna göra energibesparingar under produktionen. Fakta ges kring torkklimat och uppföljning av detta. Vad gäller för fuktronder och inläckage av regn? Hur åstadkommer vi energieffektivitet och vad blir kostnaden?

Hållbart byggande måste vara fuksäkert - Maria Nordberg, chef Miljötjänster

Hållbar utveckling är kort sagt att finna minsta gemensamma intresse för områden som gynnar både Ekonomi, Miljö och Människor. Ur ett hållbarhetsperspektiv är det mycket viktigt att en byggnad också är fuksäker. Vi argumenterar för att en fuksäker byggnad är en hållbar byggnad.

Fuktrisker på KL-trä som utsätts för yttre klimat under produktion - Erik Wiege, konsult och Johan Öberg

Hur skiljer sig KL-trä från andra trämaterial och när behövs väderskydd? Denna presentation redovisar resultat av ett examensarbete från KTH. Fokus ligger på uppfuktning och utvärdering av mögelrisker från regnbelastning under produktion i nordiskt klimat.

En fuksakkunnigs vardag - Johan Tannfors, Konsult

En fuksakkunnig på AK-konsult står med ena foten i skadeutredning och den andra i fuksäkerhetsprojektering och produktion. Mer fokus ligger idag på uttorkning av cementbaserade produkter, eller avsaknad av uttorkning och frågan landar allt tyngre på fuksakkunnig i projekten. Hur ska konstruktionen se ut? När kan vi lägga matta? Är aktuell tidplan verklighetsförankrad? Vi redovisar metoder att hantera dessa risker på ett systematiskt och pragmatiskt sätt.

“Vill man se presentationerna från föredragen återfinns de **här**. Det finns även ett stort antal matnyttiga artiklar publicerade av våra medarbetare att **läsa här**”, avslutar Anders.

Vill du veta mer? Kontakta Anders Joelsson. Mer information finns även på Fuktcentrums hemsida

Sjukhusen höjer ribban för fuktsäkerhet och miljökrav

Det byggs nu flera nya sjukhus i Storstockholm, vilket innebär väldiga byggnader på tusentals kvadratmeter och enorma hygienkrav att beakta ur fukt- och miljösynpunkt. Vi är involverade i ett flertal av dessa nybyggnationer i olika skeden beroende på uppdraget; fuktsakkunnig i projektering, fuktsäkerhetsansvarig i produktion samt miljö- och miljöbyggnadssamordning genom hela projektet.

En fuktsäker projektering är förutsättningen för att miljökraven ska kunna uppfyllas då kraven är kopplade till varandra. Får man fuktproblem i någon av byggnadens faser uppstår troligen mögel och dålig lukt, vilket leder till problem med inomhusmiljön. En hållbar byggnad är fuktsäker! Det menar Maria Nordberg, chef Miljötjänster på Polygon och AK-konsult.

“Det kan vara svårt att veta vad begreppet “Miljö” och “Fukthantering” egentligen innebär. Med vår erfarenhet hjälper vi kunden att hålla reda på det som är viktigt när det gäller lagstadgade regler och rekommendationer, men även beställarens egna krav”, förklarar Maria Nordberg. “Vi ställer rätt frågor och påminner kunden att tänka till kring behov genom att presentera nya infallsvinklar. Vad är det värt att lägga tid och resurser på? Allt för att finna den mest gynnsamma lösningen för kunden och projektet”.

“En stor utmaning vid sjukhusbyggen överlag är val av material och fuktsäkerhet. Ny kunskap om material, som exempelvis betong och dess reaktioner, kan påverka byggets tidplan rejält”, säger Göran Sjölund, fuktsakkunnig på Polygon och AK-konsult. “Så snart projektörerna har fastställt hur utmaningar ska hanteras och konstruktioner valts därefter, börjar Polygon och AK-konsults fuktsäkerhetsplanering”.

Polygon och AK-konsults erfarenheter och insikter från arbete vid Nya Karolinska Solna (NKS) har höjt kravnivån gällande fuktsäkerhet och miljöfrågor i byggbranschen. Vi följer branschstandarden ByggaF och säkerställer, dokumenterar och kommunicerar fuktsäkerheten i hela byggprocessen, från planering till förvaltning. Genom att dessutom tidigt implementera miljökraven sparar du både tid och pengar samtidigt som det är lättare att samordna alla miljöfrågor under projektets gång.

Läs mer om våra **specialisttjänster och kompetenser**

Vill du veta mer? Kontakta **Maria Nordberg** för miljöfrågor och **Göran Sjölund** för fuktfrågor.

Vi fick förtroendet:

Januari 2014, Nya Karolinska Solna (NKS)
Solna utanför Stockholm

Fuktsakkunnig i projekteringsfasen. Ansvar för fuktsäkerhet under produktion. Ramavtal med Coor under driften för att sköta skadeundersökningar och fuktrelaterade ärenden samt samordning av verifieringen enligt Miljöbyggnad Guld.

2016, Nya Södertälje Sjukhus
Södertälje utanför Stockholm

Ansvar för den strategiska miljöbyggnads- och miljöstyrningssamordningen. Under Sweden Green Building Awards i november 2017 delades Sveriges mest framstående priser ut för hållbart samhällsbyggande. I kategorin Årets Miljöbyggnad kom Polygon och AK-konsult och Södertälje Sjukhus på en hedersvärd andraplats.

Nu påbörjas verifiering av certifieringen Miljöbyggnad tillsammans med driften av sjukhuset.

Juli 2017, Ersta Nya Sjukhus (ENS)
Södermalm i Stockholm

Fuktsakkunnig från beställarens sida under projekteringsfasen. Samordning av miljö-, kvalitet- och arbetsmiljö samt Miljöbyggnadssamordnare från miljöprogram till bygghandling och miljöinventering av rivningsarbetet.

Oktober, 2017 St Görän
Kungsholmen i Stockholm

Ansvar för fuktsäkerhet under produktionen, miljöstyrning och Miljöbyggnadssamordnare från program till färdig byggnad.

Oktober 2017, Chopin
Huddinge utanför Stockholm

Fuktsäkerhetsansvarig under produktionen.

Illustration White Tengbom Team

Kunderbjudandet breddas på Stockholmsmarknaden

Den 1 oktober förvärvades Refix Skadesanering AB av Polygon Sverige AB. Efter förvärvet av Caliber Sanering Sverige AB den 1 april tog Polygon nu ytterligare ett steg för att utveckla erbjudandet inom sanering. Idag har Polygon saneringsverksamhet i södra Norrland, Dalarna, Mälardalen och Stockholm. Förvärvet av Refix Skadesanering stärker Polygons närvaro i Stockholm och avsikten är att successivt etablera saneringsverksamhet i fler delar av landet.

På frågan om hur tankegångarna gick inför fusionen svarar Alexander Marklund, tidigare VD på Refix Skadesanering AB följande:

“Det första jag tänkte på var synergieffekten”, säger han. “Refix behövde utveckla området Fukt och Polygon var i full sjå med att expandera sin saneringsenhet. En sammanslagning kändes självklar då vi skulle komplettera varandra så väl”, menar Alexander, idag distriktschef sanering Stockholm. “Äntligen kan vi säga Ja till större fuktoppdrag eftersom vi kan fullfölja dessa med kvaliteten Refix står för”.

“I ett mindre företag finns inte resurser för varje uppgift, utan jag som VD har fått jonglera med mycket av det som behöver genomföras”, fortsätter han. “Uppgifter som krävt mycket av min tid är all den byråkrati som måste till för att driva ett mindre företag. Det har hindrat mig från att till 100% kunna fokusera på företagets utveckling”, menar Alexander. “Nu ser jag fram emot att avlastas i frågor som inte direkt bidrar till själva verksamheten, så att jag kan spendera mer tid i kundmöten där uppdrag och utveckling säkerställs”, uttrycker han.

”Som en redan väl etablerad saneringsenhet har vi en naturlig möjlighet att påverka utvecklingen av saneringsverksamheten inom Polygon och AK-konsult. Vi får vara med och utveckla affärsområdet med vår serviceanda som grund”, förklarar Alexander. “Personalen är förväntansfull över den nystart som nu följer och ser fram emot att börja samarbeta med nya kollegor och fukttekniker.”

Vilket är det senaste lite större projekt Refix genomfört?

“I oktober avslutade vi ett uppdrag för Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning”, säger Alexander. “Under natten till den 28 augusti, utsattes enheten för ett attentat. Brinnande bildäck slängdes in i den fyra våningar höga byggnaden och lokalerna på ca 2400 kvm fylldes snabbt av rök,” fortsätter han. “Då Refix kallades in dagen efter möttes vi av rejält med sot på samtliga kontorsplan. I fem dagar arbetade ca 15 personer treskift för att kunna färdigställa två av våningarna så att förvaltningen kunde återuppta sin verksamhet igen. Personalen gjorde ett grymt jobb och alla inblandade var väldigt nöjda med vår prestation,” berättar Alexander.

Alexander ler när han pratar om framtiden:

“Jag är väldigt glad över att ingå i Polygons stora organisation som nu på allvar vill ge kunderna ett helhetserbjudande inom skadesanering”, uttrycker han. “Det blir en spännande resa att vara med på och tillsammans kan vi nu ta steget mot att vara Sveriges bästa skadeserviceföretag”, avslutar Alexander.

Vill du veta mer? Kontakta **Alexander Marklund**.

God jul och Gott nytt år
önskar

I år skänker vi en jultgåva till UNICEF och världens barn